

מסורת הש"ס

אִינוֹ לָרִיךְ. לְרִבּוֹת בַּיִת הָעוֹלָמִים:
בְּנוֹמָתָה הַגּוֹף לְמִקְדָּשׁ שְׁאִינָה בְּמִיתָה
הַכְּתוּב בֵּין מִקְדָּשׁ לְמִשְׁכָּן שֶׁנֶּאֱמָרוּ בַּפֶּה
כִּי אֵת מִקְדָּשׁ ה' תִּמְאֵל (כ"י) אֵת מִשְׁכָּן
שֶׁנָּן. שְׁאִשּׁוֹ מִקְדָּשׁ וּמִשְׁכָּן לְבִדּוּקָה
וּלְבִעֲרָה מִתּוֹכָן: אִ"כּ מֵה' ע"ל
בְּקִרְקֵעַ שֶׁלֹּא יֵצֵא מִסּוֹךְ קוֹפּוֹפוֹ.
לְתוֹךְ כְּלֵי יוֹכִינִים לְהִיכֵל אֵלֶּה
מִקְרָעֵיהֶם יִטּוּל וְהֵם אֵין שֶׁם יֵצֵא
יִיחֵה שֶׁם וְאִכּ"כ יַעֲלֶנּוּ וְתִקְּיִים אֲשֶׁר
יִיחֵה וְתִקְּיִים בְּקִרְקֵעַ כְּדֶרֶשְׁנֵינוּ לְעֵיל.
זוֹכְפִרֵי"ו אֵת לִמָּה הֵן לֶהֱךָ בְּרִימָה
וְאוֹמֵר אֲנִי מִדְּרָשׁ שֶׁנִּי הוּא בְּפִנִּים
אֲחֵרִים: פְּלוֹמָתָה ד"ש"כ וְז"ה
שְׁלֵחָה

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה התורה
אמרה תער ז"ל קודם ד"ה
התורה אמרה ספר:
(ב) ד"ה ארנב"י וכו'
והלכה עוקבת הס"ד
ואח"כ מ"ה הא עוקבת
מוספת:

מוסף רש"י

עוקבת. כורמת (איוב לז
ד, עי"ש).

תוספות שאני

ה"א רש"י ד"ל [ולא גרס] לרבות טוב ובבעון שיהיה עולמו משום דשילה משכן הוא ולא צריך לרבויו דלא עיקר הכותב ביה חביב וטוב ובבעון אין משקין בהו את הסוטים ולא במת יחיד הוא. ודא היה על ארון אלא מזהב הנתנת לבדו ולא לרקוב בהו נתנת טוטה ודא שום חובת יחיד שאין זה זמן קרוב כדמאר בשו"ט קדישים ובמסכת מגילה אבל בית עולמים הוצרך לרבות שלא תאמר משכן נאמר ולא משכן ליה. אינו צריך לרבות בית עולמים ומה בטומאת קלה שהיא ליכנס בטומאת הגוף בקרבת שאינו מיתר ד"א כדא בעיך לא חלק

הכתוב בין משכן למקדש
ש' בפרישה פרה אדומה
שני סוסקים (א מקדש)
(משכן) ה' טמא. וכתוב
את מקדשה ה' טמא לא כ"ש
והשושו מקדש למשכן
לבורקה לבורעה מותכן
ל"ח. אליבא דרבי לא
תובעין לך דאמר לא מצינו
אמר קפרי שני פלוגתאיהו
גבי כרטי הדם. ואמר ר"ת
דאז דאקמר כ"ש דאפר
לא הוי כשר היינו באפר
של אוכלין כנוף כנוף פרה
אבל אפר דצעים מורו
דאפר עפר ומכסין בו. ומ"ה
כתב ר"ת הכי משום דר"ל
דאקמר פ"ה קרי (רביציה)
גבי פלוגתא דרבי' ובי"ה
הכל מותרים בדרק נעוץ
מכעדני ולי ופאפר כירה
שהוא חם המזון פי ומותר
לכסות בו. ומ"ה פי' דאפר
לא הוי [עפר] דאקמר
כ"ש. דרבי דמריב באפר
של אוכלין והכי בני לענין
טוטא מביעני לא באפר
של אוכלין. ולפי פי' ש"י
דפי' ההם דאקמר דאקמר
מוריס לא קאי אלא אדקר
נעוץ ולי אאפר כירה

ומה טומאה קלה. לירכנס
ת צ"ד אלא כרת לא חלק
שת פרה אדומה שני פסוקים
ה' טמא (במדבר יט): לא כל

היה מביא פרק שני סוטה

פז.

בו א מיי פיי"ד מהל'
 שחיטה הלי"א סמג
 עשין סד טוש"ע יו"ד ס'
 כח סעי' כג:

בז ב מיי' פ"ה מהל'
מירות הלי"א:
בח ג מיי' פ"ד מהל'

גירושין ה' ב ג
סמג עשין נ טוש"ע אה"ע
סי' קכד סעי' א ב:
בבב ד מיי' פיי"א מהל'

טומאת זרעת הל"א
סמג עשין רלו רלו:
ל ה מ"י שס הל"ב:

תורה אור השלם

1. וְאִשׁ אִישׁ מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּמִן הָעַר הַזֶּה הָיוּ הַתּוֹכֵסִים אִשָּׁר יָצוּ הָעִיר וְהָיוּ עוֹף אֲשֶׁר יֵאָכֵל וְשֹׁפֵף אֶת דָּמָו וְכִסְתּוּ בָעֶפֶר:

2. בִּלְמִי דָנָה נָרוֹד חֶעֶר לֵאמֹר עַל רֵאשׁוֹ יֵד:

3. כִּי יִקַּח אִשָּׁה אֶחָד וְהָיוּ אֵלָם לֵאמֹר תִּמְצָא חֵן בְּעֵינָיו כִּי מִצָּא הָעִירוֹת דָּבָר וְכִתְבָה לָהּ סֵפֶר בְּרִיחַת וְהָיוּ בְּיָדָהּ שְׁלֹחָה מִמֶּנִּי:

דברים כד א
4. וְהָיָה בַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי
יִגְלַח אֶת כָּל שְׂעֵרוֹ אֶת
רֹאשׁוֹ וְאֶת זָקְנוֹ וְאֶת גִּבּוֹת
עֵינָיו וְאֶת כָּל שְׂעֵרוֹ
יִגְלַח וּכְבֹּס אֶת בְּגָדָיו
וְיַחֲזֹץ אֶת בָּשָׂרוֹ בַּמִּים
וְטָהַר: וַיִּקְרָא יְדִט

תום' שאנץ (המשך)

של ויה ועל הגיור ועל
 הלוח כשר. התורה ואשר
 עליו לא יכבול על ראשו
 והלכה בכל דבר כדתיא
 ויהי שגללי בין בנות
 בתניא ואספסוף כל שהוא
 חיוב כל הני' מקומות
 היה עוקרם ועקבתי והקשה
 כקונטרס קבא נזיר אי
 היה עוקר איש עקרה
 היה שמלקין אותו על
 כך ואסור להחמת ישראל
 על זנום שהיו אמרי
 תורה לא יסיון פן יסיר.
 ואח"כ קאמר עוקבת
 חזן דרשי' להי כל חולה
 בכלל ופרט דבכולהו איכא
 דבר קראי בניסין ובניזוי
 ויבטוי היום ומיטא ומוציא
 עוקבת את מקרא נפקי'
 להו. ור"ל סדוריהו להי
 לה' שמעאל דמחיה להי
 בריבון אישטריכו להי
 כדמפרש היום קרא דמחיה
 ומרבי' מיניה דלכות
 כל דבר אישטריכו להי
 למרש כמתיב מתורשת
 ואנה מתורשת בכסף וכן

כך... אלא ה"לם הם וקרא
אסמכתא בעלמא היילך
שאר מדרשים ריבויין דכל
ההורא כולה אל חשיב להו
י' ישמעאל בהלכה עולת
מקרא י' אס אל ה'ג'
כפ"ה כפ"ה באור... ועוד
דברושלמי דמסכת
קידושין מייחש משנה דר'
ישמעאל אל תער מן ה'
אלא מרצע דהכי תניא
ההלכה אפי' ל' וטויה
והקדמה ומכתב וס' רגא'
בעני דהך תדער תוספת
היא ליה: תנא ושירי
וא"א אמא ל' אל פרח וכל
בג' קניי כדפרך בפ"ק
קידושין בג' ד' מעניקין
הר"י ר' ראובן י' ראש

לרבות נוב וגבעון שי"ה ובית עולמים. רס"י גורס להצ"ח
 קרקע בית עולמים ושיצג הגירסא שילה נוב וגבעון
 משום דנוב וגבעון אין משקין בהן סוטות משום דהויא מנחת ייחד
 שאין קבוע לה זמן ותימה ששיצגה משום קושא וזו דילמא קצבר איסי
 בן יהודה כרבי יהודה דאמר דפרק
 תבא דשחיטת קדשים (ובאים ד' ק"א).
 כל שהנצור והיחיד מקריבין בזהל
 מועד שבחדר מקריבין בזהל מועד
 שבגלגל ואין חילוק ייחיד אלא במתו
 שצראש גגו והשאת הוצרך לרבות
 נוב וגבעון משום דמהו הוו:

א דבית שמאי לא ובית העולמים. מקשינן אמאי

מצינו אפר שקרוי
א. דבית הלל דאמרי
ר. מאי אע"ג דאיקרי
שכן כתיב או דילמא
לכדאיסי בן יהודה
א דאית ת"ש דא"ר
טל בשלשה מקומות
תורה אמרה ¹ בעפר
תורה אמרה ² בתער
תורה אמרה ³ ספר
איתא ליחשוב נמי
שייר דהאי שייר
ום השביעי יגלח את
ו ואת זקנו ואת גבות
וערו יגלח חזר וכלל
ה דן אלא כעין הפרט
ז כינום שער וגראה
שער וגראה מה רבי
י מיעט מיעט דבית
לכתא ימגלח כדלעת
את המצורע מעביר
קתני סיפא ⁷ וביום
חת שניה כתגלחת
זון בר יצחק כי קא
מקרא הא עוקבת
אמר כי קא חשיב
הא עוקבת ומוספת
מתניתא מני ⁸ רבי
י"יש כללי ופרטי
כדלעת

עולמים מנין ת"ל וכושהי: **ואם** איתא לר'חשבב נמי הא. תימא היכי מצי למיפשט מדר' ישמעאל והא סבירא ליה כתיב שמאי דאפר לא איקרי עפר ואליצא דכתיב שמאי לא קמיבעי' ליה אלל אליביה דכ"ה א"כ ה"נ אפר בכלל משמעותא דעפר משום דהכא בקרקע כתיב: **תנא** ושייר. ואי קשא היכי מצי למימר תנא ושייר והא שלשה קמני ואמר בפ"ק דקידושין (דף נז:) גבי הענקה וכי תימא הכא נמי תנא ושייר והא ארבעה קמני וגראה דהתם דוקא כיון דנחת למניינא דדוקא הוא משום דקמני בסיפא ואי אתא יכול לומר ארבעה באתד מהן כ"ו ואם איתא דמיתת האב נמי מוציאה היה יכול לומר ארבעה באשש: מצי

לן דהא לרבי ישמעאל ^א עפר לאו ממשמעויה ממש נפקא ליה **מזורע**. בתגלחת שניה שהוא לר"ך שני תגלחות דכתיב וכתבם תגלחת ראשונה לא כתב כלל ופרט אלף את כל שערו סתם דמשמע בתגלחת שניה כתוב בכלל ופרט דמשמע מקום כיוסם שיער שיהא ור"ה למעוטי בית השחי: **שיער הגרנים**. דלחותו מקום ולישנא ומגלח כל גופי: **דקדקן**. במסקת גנעים ^(פ"ד מ"א) **להקיק**. לגלחו **בשרו**. ובתגלחת ראשונה קאי: ה"ג וקניא ^(מ"ב) **זיוס השעיר** וחת וכו' דלאו אקרא קאי אלף לשון המשנה ומגלחו תגלחת שניה ובתגלחת ראשונה מעביר תער על כל בשרו: **אמר רב נחמן בר יון** ספר תער עפר דכתיב צהדיח והלכה עוקבת ^א מוספת על ור"ה: **דדריש**. כל התורה כולה בכלל ופרט דאמרינן בשבועות **רש את כל התורה בכללי ופרטי ור"ע** שימש את נחום את גס וז כלל ופרט וריבוי ומיעוט וחילוקן במס' סוכה צ"ה החילק ^(דף כ"ג א'):
דלעתא

בו ולפי זה אתי שפיר הכא דמיבעי ליה לענין סוטה בכל מיני אפר: בגי' מקומות התורה עוקבת את המקרא פ"ה עוקבת מקצתה את עקבו והעמדתו ואישלונג"י בלש"ן: התורה אמרה בעפר לענין כיסוי ולא הכשר דבר אחו והלכה בכל דבר המגדל צמחים הגיר והגור וסיד וחרס ולבינה שנכתשה. התורה אמרה ספר לענין כריתות ולא ד"א והלכה בכל דבר שאפי' כתבו על העלה

וְאִי אַתָּה יְכוֹל לִוְמֹר ד' בְּאַחַד מֵהֶם וּפְרָ' וְנִיתִי נָמִי מִיַּת הָאֵב וְכִי תִיָּמָא תֵּנָא וּשְׂרִי דְהָא ד' קִתְּנִי וְה' הוּא לִיָּה לְמַפְרָךְ הַכִּי. וְיִלְלִי דִּהְתֵּם הֵינִי טַעֲמָא מִשּׁוּם דְקַ' וְאִי אַתָּה יְכוֹל לִוְמֹר ד' בְּאַחַד מֵהֶם מִ'ה פִּרְךָ לִיָּה וְהָא ד' קִתְּנִי אַבְל הָכֵא לֹא שְׂרִי לְמִיָּר הַכִּי וְהָא דְפִרְךָ בְּמַכּוֹת תֵּנָא ח' לְאוּרִי קִתְּנִי וְאֵת אִמְרַת תֵּנָא וּשְׂרִי ה' הוּא לִיָּה לְמַפְרָךְ הַכִּי הֵינִי מִשּׁוּם דְנִחַת לְמַנִּינָא לְאַפּוּשִׁי לְאוּרִי: